

Democraten

DH

Hilversum

TUINSTAD IN BALANS

- Meer groen, minder verdichting
- De moderne tuinstad: gezond, duurzaam en mooi
- Voor iedere beurs een goede woning
- Samen leven, samen zorgen – sociale voorzieningen op maat
- Een vruchtbaar werk- en ondernemingsklimaat
- Natuur en milieu versterken
- Leefbare en veilige gemeente
- Ruim baan voor het openbaar vervoer
- Breed onderwijs bevorderen
- Extra impuls voor kunst en cultuur
- Cultureel erfgoed waarderen en benutten
- Sport en beweging versterken
- Dierenwelzijn beter behartigen
- Bestuurscultuur vernieuwen en participatie versterken
- Het gemeentelijke huishoudboekje op orde

Democraten Hilversum

Democraten Hilversum is een nieuwe lokale politieke partij die staat voor een betrouwbare overheid en voor eerlijk en transparant beleid dat breed door de samenleving gedragen wordt.

Democraten Hilversum is er voor alle Hilversummers, De mens en de menselijke maat in omgangsvormen en ontwikkelinitiatieven staan daarbij voor ons centraal. Wij willen de lokale democratie versterken voor de inwoners door middel van een participatieverordening en door een referendum mogelijk te maken.

Een groene en gezonde leefomgeving waar iedereen gelijkwaardig is vormt de kern van ons programma. Wij streven naar Hilversum als 'Tuinstad in Balans': groen, duurzaam, schoon en veilig om gelukkig te kunnen wonen, werken en recreëren.

De moderne stad is altijd in ontwikkeling en nooit voltooid, maar onze vrije ruimte is schaars. Wij willen daarom voor de Hilversummers in de eerste plaats de doorstroming bevorderen en bestaande gebouwen vernieuwen of aanpassen. Wij voegen nieuwbouw toe zonder elke centimeter vol te bouwen maar door zorgvuldige inpassing met behoud van het karakter als middelgrote stad te midden van de natuur. Door te kiezen voor een middelgrote stadsomvang voorkomen wij de onbeheersbare nadelen van grootstedelijke verdichting, zoals een hoge bebouwingsdichtheid, verkeersknelpunten en extra belasting van natuur en milieu.

Bij **Democraten Hilversum** loopt de kwaliteit van de leefomgeving als een 'groene draad' door het programma. Dat is niet louter een programma voor de komende vier jaar, maar een kompas voor de langere termijn. Lokaal bestuur moet zich kunnen verantwoorden op basis van een toekomstvisie die verder gaat dan vier jaar.

Investeren in de duurzame tuinstad draagt bij aan een brede welvaart in Hilversum. Positief zoeken we daarbij medestanders om samen Hilversum vooruit te helpen, om samen te bouwen aan de levendige, gezellige en mooie stad die Hilversum is en ook moet blijven.

Meer groen, minder verdichting

Hilversum heeft minder openbaar groen dan de landelijke norm. Wij vinden dat iedere wijk op loopafstand een wijkpark moet hebben, ook ter ontlasting van de recreatieve druk op de natuurgebieden rondom Hilversum. Te beginnen in wijken met relatief weinig groen zoals 1221; daar kan bij het vrijkomen van het busremiseterrein en wellicht ook op andere locaties een park worden aangelegd. In alle wijken willen wij de mogelijkheden voor parkaanleg onderzoeken.

Gevelgroen geldt als aanvulling, niet als vervanging voor openbaar groen, zoals parken, plantsoenen, waterpartijen, laanbeplanting en bomen.

Democraten Hilversum zet in op Hilversum als middelgrote gemeente. Dit is een gemeente tot 100.000 inwoners. Groot genoeg voor een uitstekend stedelijk voorzieningenniveau, dat tevens dienstdoet voor de regio Gooi en Vechtstreek, maar met de voordelen van de kleinere schaal voor een fijn woonklimaat. Een plek met goede huisvesting, een levendig centrum, voldoende werkgelegenheid, goede verbindingen en veel openbaar groen, rust en ruimte. Een woonplaats die recht doet aan de bouwmeesters die hem vormgaven, die met respect voor de menselijke maat beheerd en verder ontwikkeld wordt. Bij nieuwbouw en herontwikkelingen zoals vervanging en transformatie van gebouwen houden we rekening met onze uitgangspunten over bouwhoogtes: de Hilversumse bouwhoogte is twee tot maximaal zes bouwlagen (max. 20 meter, de hoogte van een volwassen boom).

Grenzen aan de groei

Respect voor de natuur betekent ook zorgvuldig omgaan met de schaarse mogelijkheden om nog binnen de bebouwde kom te bouwen. Met kleinschalige, passende interventies in de stad is kwalitatief hoogwaardige huisvesting realiseerbaar. Dat kan, zonder grootstedelijke groei met grote aantallen. De behoefte aan openbaar groen en een grens aan de dichtheid bepalen het 'laadvermogen': hoeveel er in de beschikbare ruimte nog bijgebouwd kan worden. Wij handhaven de bestaande grenzen van de bebouwde kom.

Samengevat en concreet:

- Meer binnenstedelijk openbaar groen (streven naar de norm van 75m² per woning, zoals genoemd in de Atlas voor de Leefomgeving)
- In iedere wijk een park voor de dagelijkse gezonde ontspanning. Wij ondersteunen het idee van een wijkpark op het terrein van de busremise aan de Larenseweg
- Uitvoeren van Operatie Steenbreek (dus tegels inruilen voor meer groen)
- Invoeren van een kapvergunning voor heel Hilversum en handhaven van de herplantplicht
- Borgen van voldoende groen in bestemmingsplan/omgevingsplan
- Creëren van een stadskwekerij als gemeentelijk centrum voor de groenvoorziening en tevens als leer- en werkervaringsplaats

De moderne tuinstad: gezond, duurzaam en mooi

Hilversum is in de eerste helft van de vorige eeuw opgezet als tuinstad en heeft dat karakter ondanks recente stedelijke ingrepen weten te behouden. Als belangrijkste kenmerk geldt dat de tuinstad gebaseerd is op de politieke wil om een mooie, gezonde en gelukkige stad te creëren. Een missie die niet zonder meer aan de 'markt' kan worden overgelaten. Dat vereist net zoals vroeger politieke wil en moed. De tuinstad is meer dan een omgeving waar het aangenaam wonen is. De tuinstad bevordert sociale cohesie, burenccontacten, voorzieningen op loop- of fietsafstand en een woonomgeving waarin bewoners zich thuis voelen. Die kwaliteiten hebben toekomstwaarde. De moderne tuinstad is gezond, duurzaam en mooi. Hilversum vormt één geheel en daarbij hoort dat de tweedeling door het spoor wordt teruggedrongen.

Gezond

Schone lucht en geen geluidhinder zijn basisvereisten voor de betere leefomgeving. Wij willen deze gezonde basisvereisten gericht nastreven en tevens de uitstoot van ultrafijnstof terugdringen door milieuzonering. Zorgvuldige stedenbouw, ruimtelijke en architectonische ontwerp kwaliteit dragen bij aan een gezonde stad.

Samengevat en concreet:

- Hilversum verder ontwikkelen volgens de principes van de tuinstad
- Tweedeling door het spoor verminderen (bouw geen nieuwe hoogbouw als Berlijnse muren langs het spoor, verdiep het spoor waar mogelijk, extra fietstunnels)
- Hilversum ondertekent het Schone Lucht Akkoord tussen Rijk,

provincies en gemeenten om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren

- Het Actieplan Geluidssanering Spoor (2003) om overlast door spoorweggeluid voor bewoners te verminderen wordt uitgevoerd en voltooid
 - Gevaarlijke stoffentransporten per trein door Hilversum worden gestopt
 - Geluidnormen worden overeenkomstig de standaard van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gehandhaafd
- Actief saneren van bodemvervuiling (o.a. lood) en het voorkomen van waterverontreiniging

Duurzaam

Wij willen vol inzetten op duurzaamheid. De klimaatdoelen van Parijs en de nieuwe Europese Green Deal vergen een actief beleid: de gemeente moet meer dan ooit enthousiasmeren, faciliteren en vooral zelf het goede voorbeeld geven. Dat betekent dat aan het bouwen (duurzaam en energiezuinig) hoge eisen worden gesteld en dat daarop wordt gehandhaafd. Het vereist in de eerste plaats een actieve opstelling van de gemeente: samenwerking met particulie-

ren, stimuleren, ondersteunen en regie voeren. Voorlichting geven, assisteren bij bouwkundige maatregelen en ondersteunen bij (collectieve) inkoop van schone energie. De gemeente is bondgenoot bij het verduurzamen van de leefomgeving, bijvoorbeeld door professionele energiecoaches in te zetten om bewoners te motiveren en te adviseren.

Zon- en windenergie zijn niet op afroep beschikbaar. Om overproductie van energie en tekorten met elkaar in balans te brengen is energieopslag nodig voor de ondersteuning van de Regionale Energie Strategie (RES). Op bedrijventerreinen en in buurten zien wij

graag ruimte gereserveerd zodat ervaring kan worden opgedaan met nieuwe energie-opslagtechnologieën.

Duurzaam betekent niet alleen klimaatbestendig, maar ook sociaal duurzaam: wij streven naar een gedifferentieerde opbouw van de bevolking en een evenwichtig woningaanbod, zonder sociale verdringing door goedkope woningen te vervangen door dure.

Samengevat en concreet:

- De gemeente draagt naar vermogen bij aan de Parijse klimaatdoelen en de Europese Green Deal
- Bewoners krijgen praktisch advies en gemeentelijke financiële ondersteuning (lening, subsidie) bij energiebesparing, transitie en 'verduurzaming'
- Hilversum zet indien veilig toepasbaar actief in op geothermie (aardwarmte), aquathermie en technologische innovaties zoals solar-fietspaden
- Door inwoners opgezette verduurzamingsinitiatieven, zoals isolatie, zonne-energie en de vergroening van daken worden ondersteund met advies en leningen
- Energiecoöperaties worden technisch en financieel ondersteund
- Bij alle geschikte daken wordt onderzocht of deze kunnen bijdragen aan collectieve zonne-energie
- Ruimte bieden aan energieopslag

- **Recycling, reparatie en hergebruik (circulaire economie), bijvoorbeeld door Repair Cafe's, wordt ondersteund**
- **Hilversum van het gas af in 2040**

Mooi

Hilversum is wereldberoemd door het werk van de gemeentearchitect W.M. Dudok. Zijn stadsontwerp, woonbuurten, raadhuis, scholen en woningcomplexen zijn van voortreffelijke (steden)bouwkundige kwaliteit. Dudoks vooruitstrevende zienswijze kan nog steeds als leidraad dienen bij het ontwikkelen van toekomstgerichte woonmilieus, zonder te vervallen in nostalgie. Wij willen de bestaande kenmerken en kwaliteiten handhaven en daarop voortbouwen met een aanbod van gedifferentieerde woonmilieus. Wij doen een beroep op architecten en stedenbouwkundigen om met creatieve ideeën te komen die de ontwikkeling niet stagneren maar slim omgaan met de schaarse ruimte.

Het Omgevingsplan moet rechtszekerheid bieden aan iedereen, zowel initiatiefnemers als bewoners en andere betrokkenen. Daarom moet glashelder worden vastgelegd wat wel en wat niet kan, zodat iedereen weet waar hij zich aan te houden heeft. Geen onderhandelingsplanologie meer, geen onduidelijkheid. We maken participatie

een vast onderdeel van de procedure en het college blijft met zijn besluitvorming gewoon binnen de kaders. De raad controleert op afstand. Alleen als bij onvoorziene en zwaarwegende omstandigheden moet worden afgeweken van het omgevingsplan en dus nieuwe kaders moeten worden gesteld geeft de raad een bindend advies.

Als waarborg voor kwaliteit en rechtszekerheid is een onafhankelijk oordeel noodzakelijk over wat wel en niet past binnen de vastgestelde toekomstvisie en of alle daarbij in het geding zijnde belangen voldoende zijn meegewogen. Daartoe kan een door de raad benoemde Adviescommissie voor de Leefomgeving (AL) worden ingesteld, die het college adviseert bij vergunningaanvragen en

uitvoeringsprogramma's. Die nieuwe brede adviescommissie, waarin alle relevante disciplines zijn vertegenwoordigd, kan ook de raad bij de beleidsvoorbereiding adviseren over de kwaliteit van de leefomgeving.

Samengevat en concreet:

- Belanghebbenden worden vanaf de start bij de planvorming betrokken op basis van een participatieverordening die borgt dat de participatie van onderop, onafhankelijk en medebepalend is.
- Ontwerpkwaliteit wordt op alle niveaus bevorderd
- Met ontwerpwedstrijden worden architecten uitgedaagd om met hoogwaardige en innovatieve oplossingen te komen
- Er wordt een onafhankelijke Adviescommissie voor de Leefomgeving (AL) benoemd

Voor iedere beurs een goede woning

Wonen is een grondrecht voor allen, geen verdienmodel voor enkelen. De woningmarkt is ernstig uit balans geraakt. Voor lage- en middeninkomensgroepen zijn steeds minder betaalbare woningen te vinden. Daarom moet de volkshuisvesting onder versterkte regie van de gemeente gebracht worden en de samenwerking met de woningcorporaties worden geïntensiveerd om betaalbare huisvesting te realiseren. Marktpartijen zijn eveneens welkom om binnen de kaders die de gemeente aangeeft te ontwikkelen. Alleen zo kunnen prijs en kwaliteit in de hand worden gehouden.

Maatwerk in plaats van massaproductie

Er is een disbalans tussen de behoefte aan huisvesting en het aanbod op de woningmarkt. Iedereen is welkom in Hilversum. Maar omdat de Hilversummers dagelijks ervaren hoe moeilijk het is een passende woning te vinden, willen we hen voorrang geven bij woningtoewijzing.

Een deel van de oplossing is een (her)verdelingsopgave. Het is dus zaak om in een zo groot mogelijk deel van de woningbehoefte te voorzien binnen de bestaande voorraad. Dat kan via doorstroming, transformatie en herontwikkeling, en waar nodig met vervangende nieuwbouw. Het woonbeleid vergt zorgvuldig afstemmen van de voorraad op de behoefte, waarbij de sociale woningvoorraad her-

steld en daarna op peil gehouden wordt. Einddoel is een optimale match tussen de woningvoorraad in prijs en kwaliteit en de samenstelling van de Hilversumse bevolking.

Wij willen leren van gemaakte fouten en bij nieuwbouw streven naar woningen met voldoende ruimte om thuis te werken en/of een gezin te vormen. Ook willen wij voldoende studentenhuisvesting realiseren. Collectieve particuliere woningbouwinitiatieven worden waar mogelijk ondersteund.

In de regio Gooi en Vechtstreek schept aanbod steeds nieuwe vraag. De instroom van te veel nieuwe vestigers hindert de moge-

lijkheden voor doorstroming. Wij willen aan starters in Hilversum die door de gestegen koop- en huurprijzen geen kant op kunnen, en aan oudere Hilversummers die zoeken naar meer passende woonruimte, voorrang geven om doorstroming te realiseren. Voldoen aan de oneindige vraag naar woonruimte binnen schaarse ruimtemogelijkheden vereist het maken van keuzes. Er is (letterlijk) een natuurlijke grens aan de groeimogelijkheden.

Samengevat en concreet:

- Voorrang geven bij woningtoewijzing van sociale nieuwbouwwoningen aan Hilversumse jeugd, gezinnen en senioren
 - Herontwikkeling, bijvoorbeeld van incurante kantoren naar woningen
 - Realiseer meer wonen boven winkels
 - De verkoop van sociale huurwoningen wordt gestopt
 - Het aandeel sociale huurwoningen wordt hersteld tot ca. 33% van de totale woningvoorraad
 - In buurten met een hoge woondichtheid vindt geen verdere woningsplitsing plaats (te regelen in het omgevingsplan)
 - Betaalbare woningen zijn in de eerste plaats een zaak voor de woningcorporaties onder regie van de gemeente. Er worden prestatieafspraken gemaakt over aantallen en huurprijsniveau
 - Beschikbare instrumenten als zelfbewoningsplicht bij koop worden ingezet
- Bij woningtoewijzing wordt voor een eerlijk speelveld gezorgd, zodat bijvoorbeeld starters en jonge gezinnen gelijke kansen hebben
 - Scheefwonen wordt zoveel mogelijk aangepakt
 - Een goede doorstroming wordt bevorderd, bijvoorbeeld door voor meer seniorenhuisvesting te zorgen, onder andere in Kerke-landen en de Meent (Hilversumse Hofjes)
 - Verdringing op de woningmarkt wordt voorkomen, onder andere door lokale voorrang toe te passen
 - Wij bevorderen innovatief bouwen, zoals houtbouw en flexwoningen
 - Bij nieuwbouw moeten woningen groot genoeg zijn om thuis te kunnen werken en/of een gezin te vormen
 - Hilversum kan tot 2040 groeien met 3000 - 3500 woningen
 - Er wordt ruimte geboden aan Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)
 - Bijdragen aan de vitaliteit van de andere regiogemeenten door hen ook een aandeel in woningnieuwbouw te gunnen

Samen leven, samen zorgen – sociale voorzieningen op maat

Hilversum is een welvarende gemeente en de Gooi en Vechtstreek is een welvarende regio. In Hilversum horen armoede, honger, dakloosheid en sociale achterstand voorkomen te worden. Het is beschamend dat de Voedselbank nodig is. Voedsel als basisbehoefte raakt aan de bestaanszekerheid en behoort dus net als wonen tot de grondrechten.

Wij zijn van mening dat het sociale domein qua inzet en de daarbij horende middelen een graadmeter vormt voor de vitaliteit van onze samenleving. Wie hulp nodig heeft moet op de gemeente kunnen rekenen. Wij borgen een adequaat niveau van maatschappelijke ondersteuning, mantelzorg, jeugdhulpverlening, begeleid wonen en schuldhulpverlening. Door de bouw van een nieuw ziekenhuis blijft belangrijke zorg dichtbij beschikbaar.

Scholieren vergen speciale aandacht bij het voorkomen van alcohol- en drugsproblematiek. Hiervoor willen wij een goede samenwerking met scholen én met ouders bereiken. We zoeken daarbij aansluiting bij de verschillende ontwikkelingsfasen van jongeren en de aanpak die daarbij het beste past.

Inclusieve samenleving

Wij ijveren voor een inclusieve samenleving die gebaseerd is op saamhorigheid en wederzijds respect. Verschillende (trans)genders zijn een natuurlijk onderdeel van de samenleving. In Hilversum hoort iedereen zich thuis en veilig te voelen. Ook mensen met een beperking, horen volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen.

Wij zijn voorstander van actief beleid gericht op laaggeletterden en digibeten.

Wij gaan uit van het principe dat de overheid zijn burgers vertrouwt en andersom. De overheid heeft en houdt oog voor de mens. Zo zijn afwijkingen van de toepassing van de kostendelersnorm, de mantelzorgboete of bijstand na een echtscheiding toegestaan, om schrijnende gevallen te voorkomen. Fraude wordt opgespoord en streng aangepakt.

Buurthuizen en wijkcentra zijn belangrijk want zij zorgen voor sociale verbinding.

Samengevat en concreet:

- Wij versterken de alcohol- en drugspreventie in het kader van de Gezonde School Aanpak (voorlichting die beter aansluit bij de verschillende ontwikkelingsfasen van jongeren).
- Wij ondersteunen buurt en wijkcentra als bevordering van de sociale samenhang
- De bouw van een nieuw ziekenhuis waardoor zorg dichtbij bereikbaar blijft juichen wij toe
- (Verborgen) armoede wordt bestreden door ruimhartig minima-beleid (hoger dan het landelijk referentiebudget van het Sociaal Cultureel Planbureau)
- Wij willen actieve samenwerking en afstemming starten tussen gemeente en voedselbank als onderdeel van het armoedebeleid, bijvoorbeeld door informatie te delen over regelingen voor gemeentelijke ondersteuning, zoals schuldhulpverlening
- Wij stellen de inkomensgrens voor de toegang tot gemeentelijke minimavoorzieningen op 130% van de bijstandsuitkering
- Om dak- en thuislozen sneller en beter te huisvesten in de wijken willen wij goede afspraken maken met woningcorporaties en zorgaanbieders
- Langdurig werklozen die weinig kans op een baan hebben, hoeven niet langer te solliciteren
- Wij dragen uit dat LHBTI+ een verrijking van de samenleving is
- De zorg wordt drempelloos en toegankelijk gehouden voor wie zorg nodig heeft
- Zorgpreventie houdt prioriteit
- Mantelzorg wordt ondersteund, bijvoorbeeld met administratieve hulp, door iemand die tijdelijk vervangt, of met behulp van collectieve contactgroepen
- De gemeente hoeft bijstandsgerechtigden niet te vragen om een tegenprestatie. Niettemin zal een vrijwillige tegenprestatie (bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, mantelzorg) zeer worden gewaardeerd
- Eenzaamheid wordt bestreden (bijvoorbeeld met beweegactiviteiten in de wijk)
- De gemeentelijke dienstverlening houdt rekening met laaggeletterden, digibeten en mensen met een beperking
- Zorgaanbod en zorgkwaliteit worden gespreid over de wijken, bijvoorbeeld een gezondheidscentrum in de Meent
- Centra voor jeugd en gezin worden ondersteund

Een vruchtbaar werk- en ondernemingsklimaat

Wonen en werken horen in Hilversum in balans te blijven. Als meer Hilversumse werknemers in hun eigen gemeente passend werk kunnen vinden, kunnen groei van de pendelstromen (woon-werk-verkeer) en de daarmee gepaard gaande spitsproblemen worden voorkomen.

Ondernemers kunnen bijdragen aan het versterken van een energieke Hilversumse economie en samenleving. Wij zien graag dat de gemeente hen ondersteunt en zijn daarom voorstander van de één-loketgedachte als één aanspreekpunt om administratieve processen snel en gemakkelijk te regelen. Overbodige regels worden afgeschaft.

ZZP-ers en het midden- en kleinbedrijf verdienen bijzondere aandacht. Kleine ambachtelijke bedrijven kunnen de levendigheid van woonwijken bevorderen. Het winkelaanbod in het centrum kan een impuls gebruiken om het centrum aantrekkelijker te maken en leegstand tegen te gaan. Lokale winkeliers geven identiteit aan het centrum. Wij willen in overleg met het MKB en de verhuurders vestigingskansen vergroten en de kwaliteit van het aanbod verbeteren. Ook de vestiging van kleine buurtwinkels kan worden gestimuleerd.

Stadsschoon en een groene leefomgeving zijn belangrijk voor een positief vestigingsklimaat. Bij de vestiging van bedrijven wordt gelet op terugdringen van de forensenstroom en het leveren van een positieve bijdrage aan het leef- en werkklimaat van Hilversum.

Het economische beleid is gericht op versterking van de drie belangrijkste pijlers onder de Hilversumse bedrijvigheid: media en ICT, zorg en toerisme en recreatie. De economische ontwikkeling moet tevens bijdragen aan de leefbaarheid.

Samengevat en concreet:

- Hilversum is een woon- en werkgemeente. De Hilversumse beroepsbevolking en de werkgelegenheid blijven zo goed mogelijk met elkaar in balans
- Forensisme wordt beperkt: mensen wonen in de buurt van hun werk en/of het openbaar vervoer
- Milieueisen aan bedrijven worden gehandhaafd
- Gestreefd wordt naar een aantrekkelijk centrumwinkelgebied

met meer sfeer en bijzondere winkels (uitvoering Centrumvisie en vaststellen ontwerpbestemmingsplan Centrum)

- Ruimte voor creatieve broedplaatsen en ambachtelijke werkplaatsen, bijvoorbeeld in leegstaande winkelpanden wordt bevorderd
- In de gemeente wordt ruimte gegeven aan de productie van creatieve content (bv. Werf 35, Mussenstraat en H-Park Oude Amersfoortseweg)
- Er moeten meer mogelijkheden komen voor MKB in de buurten
- De gemeente houdt bij de inkoop van goederen en diensten rekening met lokale bedrijven
- De tijdelijke uitbreiding van terrassen in verband met Covid-19 wordt beëindigd om concurrentievervalsing te voorkomen.
- De mogelijke transformatie van leegstaande panden in bedrijfsverzamelgebouwen voor ZZP-ers, starters en kleine kantoren wordt onderzocht
- In alle wijken hoort een winkelcentrum te zijn dat voldoet aan de eisen van de tijd
- Steun voor het ondernemersplan voor vernieuwing van de winkelstraat 'de Gijsbrecht'
- Bij bedrijventerreinen wordt geïnvesteerd in een goede en duurzame inrichting. Wij ondersteunen het klimaatneutraal maken van bedrijventerreinen, zoals voorgesteld door de Ondernemersvereniging Zuid-West
- Beter benutten van de regionale centrumfunctie door een attractief aanbod van winkels en cultuur (ook evenementen als Wonderfeel) in een sfeervolle ambiance aan te bieden (schoon, groen, gastvrij)

Natuur en milieu versterken

Democraten Hilversum wil de biodiversiteit bevorderen. Meer soortenrijkdom van planten en dieren versterkt de natuur. Dit is goed voor een gezonde leefomgeving en helpt klimaatverandering, hittestress en wateroverlast beter aan te pakken. De natuur en een groene leefomgeving zijn ook van groot belang voor de volksgezondheid. We willen de praktische uitvoering en de daarbij benodigde specialistische kennis bundelen in een laagdrempelige en voor iedereen toegankelijke Stadskwekerij. Deze voorziet in de productie van gemeentelijk groen, deskundigheid op het gebied van stadsecologie, advies aan bewoners, sociale dagbesteding en schooleducatie.

De klimaatdoelen van Parijs, de Europese Green Deal en de Regionale Energietransitie (RES) stellen hoge eisen aan het beleid van gemeenten. Wij willen bij alle grote projecten een Milieu Effect Rapportage laten uitvoeren, met name om op basis van het totale effect van geplande ingrepen over projecten te besluiten. Inzicht in de sociale en cultuurhistorische effecten mag daarbij niet ontbreken. Operatie Steenbreek wordt hervat, in samenwerking met bewoners, woningcorporaties, bedrijven en instellingen. Vervuiling van de bodem wordt waar nodig ter hand genomen. Door aangepast maaibeeld wordt de leefwereld voor wilde bijen bevorderd.

In de Meent bij het Naardermeer en achter het vliegveld/Egelshoek grenst Hilversum aan Natura 2000 gebieden. Dit zijn gebieden die als onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) voor de biodiversiteit van provinciaal, nationaal en Europees belang zijn. In die gebieden willen we niet bouwen. Behalve dat wij alleen binnen de bebouwde kom willen bouwen, vinden wij ook stikstofreductie belangrijk. Woningbouw in de nabijheid van een natuurgebied is niet alleen in strijd met het streven naar stikstofreductie maar veroorzaakt meer stikstof.

Het vliegveld is van grote landschappelijke waarde. Indien het vliegveld zijn functie zou verliezen dan streven wij het benutten van de ecologische potenties van dit gebied na, conform de Groene Structuurvisie van de gemeente Hilversum.

In de natuurgebieden ligt het accent op beheer en ontwikkeling van de natuurwaarden. Natuur staat voor ons voor het 'groene geluk'. Nieuwe vestiging van horeca kan passend zijn in de nabijheid van de natuur, maar niet daarbinnen.

Wij vinden dat alle beetjes helpen bij het verder verduurzamen van onze stad. Dus ook voor monumentale panden en beschermd

stadsgezichten. Maatwerk-advies met betrekking tot een goede plaatsing en keuze van type en kleur zonnepanelen, kan onevenredige schade aan de cultuurhistorische waarde worden voorkomen. Ook willen wij (pro)actieve informatie en voorlichting over energiebesparende maatregelen (zoals dakisolatie) andere duurzame energiesystemen zoals een warmtepomp en coöperatieve zonnestroom.

Samengevat en concreet:

- Het landschap is niet lijdend aan, maar leidend voor de ruimtelijke ontwikkeling
- Promoot Hilversum op natuurlijke wijze (o.a. zaai boekweit, zorg voor de landelijk grootste gemeentelijke collectie bomendiversiteit)
- Verbeter de waterinfiltratie in de openbare en private ruimte, door terugdringing van verstening (Operatie Steenbreek) en wateropslag (vijvers, wadi's)
- Er wordt een stadsecoloog aangesteld om (pro-)actief de stads-ecologie met optimale biodiversiteit, groenvoorzieningen, water- en natuur te beheren
- Natuur- en milieueducatie krijgen bijzondere aandacht, onder andere in de stadskwekerij
- Bescherming en versterking van de gronden in handen van het Goois Natuur Reservaat
- 'Verpretparkisering' van de natuurgebieden wordt vermeden
- Het Geopark initiatief wordt vooruitgeholpen, met een bezoekerscentrum op Zonnestraal
- Het Klimaatmanifest wordt onderschreven
- Wij lopen achterstallig onderhoud aan de Oude Haven in
- Bij alle grote plannen voor de leefomgeving wordt naast de Milieu Effectrapportage (MER) ook een Sociale Impact Analyse (SIA) uitgevoerd

- Hilversum draagt bij aan de bescherming van het Natuur Netwerk Nederland
- Vliegveld wordt behouden in zijn huidige opzet met grasbanen
- Bij verduurzaming van monumentale gebouwen of in de door het rijk aangewezen beschermde gebieden krijgen de initiatiefnemers gericht advies

Leefbare en veilige gemeente

Leefbaar

Geluidhinder is een van de meest genoemde problemen op het gebied van leefbaarheid. Lawaai maakt ziek. Hilversum is een van de meest lawaaiige gemeenten in Nederland. Wij willen dat de geluids-overlast wordt teruggedrongen (Aktieplan Geluid) en binnen de normen blijft van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

Door het instellen van een 30 km/u- en een milieuzone voor het centrum worden niet alleen verkeerslawaai en de uitstoot van fijnstof verminderd, maar wordt ook de verkeersveiligheid bevorderd. Op het schoonhouden van de openbare ruimte en een goede afvalverzameling wordt toegezien.

In de woonomgeving zijn ook verkeersveiligheid en goede buurt- en wijkvoorzieningen belangrijk. Wij willen zowel de winkelvoorzieningen als de wijkvoorzieningen verbeteren en kansen aan kleine ondernemers bieden. In het centrum vormt het bevorderen van wonen boven winkels een bijdrage aan de leefbaarheid, vooral na winkelsluitingstijd. Bij de combinatie van woningen en kantoren worden waar mogelijk kantoren boven woningen gesitueerd om bij te dragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte. Zogenaamde blinde plinten ('levenloze' begane grond) worden voorkomen.

Evenementen in de openbare ruimte blijven binnen de gestelde kaders voor milieuhinder (geluid en afval).

Vuurwerk geeft naast plezier ook overlast. Landelijk wordt nagedacht over een verbod. Wij staan sympathiek tegenover het idee van een vuurwerkverbod in combinatie met vuurwerk op een centrale plek. Dit verbod moet echter landelijk worden geregeld, anders is het niet te handhaven.

Hilversum heeft relatief veel coffeeshops. Op sommige plaatsen geeft dit overlast. Wij willen coffeeshops in woonstraten en in de nabijheid van scholen voorkomen.

Samengevat en concreet:

- De geluidsnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) worden gehanteerd en door milieuvergunningen, metingen en toezicht gehandhaafd (gemeente, politie)
- Actieplan voor minder geluidhinder, onder andere door het instellen van een lagere verkeerssnelheid (centrum 30 km/u), stiller asfalt, meer openbaar vervoer en fiets, meer elektrisch vervoer, vergroening van bermen en gevelisolatie
- Geluidsscherm plaatsen langs de A27 ter plaatse van de West-Indië wijk
- Covid-19 heeft het bewustzijn versterkt van het belang van meer openbare ruimte
- De capaciteit van ondergrondse afvalcontainers wordt uitgebreid
- Sanering van bekende vervuilingen, zoals lood wordt actief ter hand genomen
- Meer drinkwaterfonteinjes
- De verkeersveiligheid wordt bevorderd door de 'Top 10 verkeersknelpunten' te actualiseren en op te lossen, zoals voorbeeld fiets-voetgangers oversteekbaarheid van de Gooilandrotonde, Emmastraat, de Gijsbrecht van Amstelstraat en de N236 ter hoogte van de Melkstraat/Melkmeent
- Subsidie voor inruilen van benzine brommer of snorfiets
- Uitbreiding vuurwerkvrije zones

Veilig

Iedereen moet zich in Hilversum veilig kunnen voelen. Een vrije en veilige omgeving maken wij samen. Daarbij staat de mens centraal. Wij zijn voor gebruikmaking van technologische innovaties zoals data gedreven werken door de gemeente maar alleen onder strikte borging van de privacy van de inwoners. Verantwoord met data van de inwoners omgaan start met de correcte en volledige toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Overall dient voldoende openbaar gezag aanwezig zijn om de openbare orde en veiligheid te bewaken en waar nodig te handhaven. Ondernijning van de openbare orde wordt niet getolereerd en tegen sociale verloedering wordt opgetreden.

Sociale controle geeft een veilig gevoel in het publieke domein voor iedereen, niemand uitgezonderd. Goede architectuur en stedenbouw kunnen bijdragen aan het gevoel van geborgenheid en welbevinden. Zo willen wij bouwen met de menselijke maat, contact houden tussen de straat en de woonhoogte en 'dode' plinten voorkomen. Wij stimuleren wonen boven winkels en de gemengde woon-werk-omgeving als bijdrage aan de veilige samenleving.

Drugscriminaliteit en de negatieve effecten daarvan op de samenleving en het publieke domein worden niet gedoogd maar met alle beschikbare middelen bestreden. Vooral in het jeugdbeleid vereist dat niet aflatende aandacht en preventie.

Het tekort aan politiemensen moet worden ingelopen. Dit kan deels door de inzet van meer Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA's) worden gecompenseerd. Echter, het belangrijkste blijft het gemeentelijke politiekorps op sterkte te houden.

Samengevat en concreet:

- Actieve inzet op preventie van overlast, verloedering en (drugs) criminaliteit door voldoende inzetbare mensen zoals gemeentelijke buurtcoördinatoren
- Actieve bestrijding van ondermijning van de openbare orde en veiligheid (bondgenotenoverleg: overleg tussen o.a. gemeente, onderwijs, religieuze instellingen en politie)
- Handhaving en bewaking van de hoogste privacy standaard, met onafhankelijk toezicht ook op gebruik van camera's en sensoren in de openbare ruimte
- Borging van de digitale veiligheid en weerbaarheid van de gemeentelijke dienstverlening (door bewustwording en samenwerking)
- De inrichting en het beheer van de openbare ruimte wordt nadrukkelijker gebaseerd op gezamenlijke verantwoordelijkheid en sociale kracht in plaats van op angst
Agenten zijn aanwezig en aanspreekbaar in alle buurten en wijken
- Om de politiecapaciteit te vergroten wordt actief door de gemeente gelobbyd
- Meer (jeugd-) BOA's aanstellen
- Huftergedrag in het verkeer wordt actief besteden (bijvoorbeeld met snelheidscontroles)
- Betere handhaving bij fout parkeren, hardrijdern, illegale vuilstort en hondenpoep

Ruim baan voor het openbaar vervoer

De automobiliteit loopt in Hilversum tegen zijn grenzen aan. Verschillende dagelijkse verkeersinfarcten getuigen daarvan. Meer ruimte voor de auto is er niet, dus zijn intelligente alternatieven noodzakelijk. Wij willen inzetten op beter, kleinschaliger en fijnmaziger openbaar vervoer en het stimuleren van deelvervoer. Schone en elektrische auto's en bussen worden de norm.

Voor woonwijken en het centrum willen wij een 30 km-zone instellen. Dit ontlast het milieu, vermindert geluidsoverlast en verkleint de kans op verkeersongelukken. Wij geven meer ruimte aan fiets- en voetgangers. Met meer zebra's om de oversteekbaarheid van drukke wegen te vergemakkelijken. En veilige, obstakelvrije routes voor mensen met een beperking. Op alle rotondes in de bebouwde kom krijgen fietsers voorrang. Zo sluiten we aan bij het advies van Veilig Verkeer Nederland. Om de fietspaden veiliger te maken gaan snorfietzers met helm rijden op de rijbaan. Ook e-steps, speed pedelecs en andere lichte elektrische voertuigen gaan gebruik maken van de 30-km rijbaan. Binnen de bebouwde kom wordt een milieuzone ingesteld voor sterk vervuilende dieservoertuigen en oude brommers, scooters- en snorfietzen.

Wij willen in principe geen nieuwe wegen aanleggen want het aanbod zal meteen nieuwe vraag scheppen. Het heeft meer zin om het verkeersaanbod zoveel mogelijk te beperken. Zo zullen met werkgevers afspraken worden gemaakt om het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer te bevorderen en zo de pendel te verminderen. Verlagen van de parkeernorm bij nieuwbouw veegt het probleem in de meeste gevallen onder het kleed. Statistieken voorzien de komende 20 jaar een verdere toename van het autobezit, geen vermindering. Wij willen in de eerste plaats streven naar vermindering van het autogebruik, bijvoorbeeld door middel van deelauto's en

fijnmaziger openbaar vervoer. Daarnaast willen we een realistische parkeernorm handhaven, op basis van het werkelijke autobezit. Bij het woon-werkverkeer geeft de gemeente het goede voorbeeld: ambtenaren maken gebruik van de fiets of het openbaar vervoer. Met grote werkgevers worden afspraken gemaakt over de gewenste modaliteiten van woon-werkverkeer.

Samengevat en concreet:

- **Geen autoweg over, naast of onder bos of heide**
- **Hilversum blijft intercity halteplaats en maakt deel uit van het nachttreinennet: ook 's nachts stoppen de treinen in Hilversum**
- **Afspraken maken met ondernemingen over vervoersmanagement: stimuleren openbaar vervoer en fiets**
- **Streven naar het realiseren van fijnmazig hoogfrequent openbaar**

Democraten

Hilversum

busvervoer met kleine schone voertuigen (hop-on hop-off systeem)

- Pakketbezorgers en leveranciers worden gestimuleerd gebruik te maken van elektrisch vervoer en centrale aflever- en bevoorradingspunten
- De bevoorrading van winkels wordt zo gepland dat hinder voor omwonenden zoveel mogelijk wordt beperkt

- Milieuzone voor dieselveertuigen (toegestaan is emissieklasse 6 of hoger) en oudere 2- en 4-takt snor- en bromfietsen (van vóór 2010)
- De NS-spoorwegstations blijven goed bereikbaar voor fietsers en met lokaal openbaar vervoer
- Aanleg van een nieuwe fietstunnel Anna's Hoeve - Monnikenberg (Van Linschotentunnel)
- Het fiets/wandelrondje Hilversum wordt voltooid (aanleg fietsverbinding Huydecopersweg)
- Mensen met een beperking worden geconsulteerd bij de (her-)inrichting van de openbare ruimte en bij nieuwbouwplannen
- Meer elektrische oplaadpalen
- Verkeersknelpunten opheffen, bij voorkeur door het verkeersaanbod te beïnvloeden
- Instellen van voorrang voor fietsers op alle rotondes in de bebouwde kom
- Bij nieuwbouw wordt alleen onder het maaiveld geparkeerd
- Ouderen- en ander doelgroepenvervoer wordt gestimuleerd (bv tussen het centrum en Kerkelanden/De Meent)
- 30 km-zones: handhaving door versmallingen, betere oversteekplaatsen, de bus die op straat halteert voor de bushaltes, fietsstraten waarin de auto te gast is, drempels, plateaus
- Voor alle betaald parkeren geldt de voorwaarde van instemming door de bewoners

Breed onderwijs bevorderen

Er zijn belangrijke veranderingen in de maatschappij waar het onderwijs op hoort aan te sluiten. Voorbeelden zijn de opkomst van de Kunstmatige Intelligentie, de klimaatverandering en het doorwerken op oudere leeftijd. Een leven lang leren is normaal. Door goed onderwijs te volgen krijgen onze kinderen gelijke startkansen in die veranderende maatschappij en op de arbeidsmarkt. Bij goed onderwijs horen wat ons betreft ook goede, duurzame schoolgebouwen. Aangenaam om in te verblijven omdat ze mooi, gezond, schoon en veilig zijn. Met frisse lucht, licht en groen. Scholen met gezonde kantines en zo weinig mogelijk ongezonde verleidingen in de buurt. En veilige routes van en naar school die de jeugd helpt zelfstandig te bewegen.

Wij zijn voorstander van integrale kindercentra (kinderdagverblijf, onderwijs en buitenschoolse opvang). Het samenbrengen van vroege voorschoolse educatie met het basisonderwijs maakt het mogelijk breder dan alleen in de basisschoolperiode naar de ontwikkeling van alle kinderen tussen 0 en 12 jaar te kijken. De bibliotheek is een belangrijke schakel op het gebied van onderwijs, cultuur, onderwijs en welzijnswerk.

Voorschools onderwijs

De gemeente helpt bij het geven van onderwijs aan de allerjongsten (voorschools onderwijs) bij kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Zo is de overgang naar de basisschool vloeiend.

Basisscholen

Schoolzwemmen ('natte gymles') is belangrijk voor de zelfredzaamheid nabij en in het water. De gemeente moet het weer mogelijk maken dat ieder kind wekelijks zwemles krijgt van een gediplomeerde zwemonderwijzer tijdens schooltijd. Herinvoeren van het schoolzwemmen kan alleen in goed overleg met de scholen.

Speciaal onderwijs

Speciaal onderwijs voor leerlingen met een beperking die niet in het reguliere onderwijs terecht kunnen.

Inburgerings- en taalonderwijs

Versnel het inburgerings- en taalonderwijs zodat nieuwkomers sneller wortelen in onze maatschappij en daaraan kunnen bijdragen.

Internationaal onderwijs

In Hilversum wonen en werken relatief veel expats. Om wachtlijsten voor de internationale school terug te dringen is uitbreiding van het aanbod voor Internationaal onderwijs gewenst. Het realiseren van dit aanbod is bijvoorbeeld mogelijk op het Arenapark.

Preventie en einddoel

Scholen spelen een belangrijke rol bij het vroegtijdig signaleren van problemen bij het leren of thuis en het organiseren van hulp. De gemeente helpt samen met deskundige hulpinstanties bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV).

Wij zetten in op het voorkomen van laaggeletterdheid en het aanleren van digitale basisvaardigheden en borgen met extra onderwijs actieve hulp aan analfabeten en digibeten.

Vervolgonderwijs

Het onderwijsaanbod in Hilversum is breed en kwalitatief hoogwaardig. Niettemin zou Hilversum nieuwe kansen voor vervolgonderwijs (MBO, HBO) moeten onderzoeken die aansluiten bij het profiel van Hilversum, zoals op het gebied van zorg en media. Het studentenleven draagt bij aan een bruisende stad.

Samengevat en concreet:

- De gemeente ondersteunt scholen bij de zorg voor een aangenaam verblijfsklimaat met goede ventilatie in schoolgebouwen
- De mogelijke vestiging van een internationale school op het Arenapark wordt onderzocht
- De gemeentelijke schoolbijdrage voor cultuureducatie wordt verhoogd
- Het voorkomen van leerachterstanden, schooluitval en voortijdige uitstroming blijft een speerpunt van het beleid
- We streven naar voldoende stageplaatsen voor praktijkervaring. De gemeente speelt daarbij een voorbeeldrol
- De naschoolse opvang kwalitatief ondersteunen, bijvoorbeeld met moestuinpakketten (zaden, lesmateriaal)
- Schoolzwemmen wordt opnieuw ingevoerd
- Schoolpleinen zijn zo veel mogelijk buiten schooltijd ook bruikbaar als speelplekken
- Op school wordt brede aandacht gegeven aan muziekonderwijs, verkeerslessen, mediawijsheid, geldzaken, gezondheid en sociale lessen tegen bijvoorbeeld pesten en racisme
- Wij bevorderen inburgerings- en taalonderwijs voor statushouders die zich in Hilversum vestigen, zodat zij snel integreren en aan het werk kunnen
- Onderzoek naar het aantrekken/versterken van HBO-aanbod op het gebied van zorg, media, toerisme en recreatie

Extra impuls voor kunst en cultuur

“Een toegankelijk, divers, gespreid en kwalitatief cultureel klimaat is een voorwaarde voor een sociale, duurzame, ambitieuze en aantrekkelijke stad”. In die woorden van de Hilversumse Cultuurraad herkennen wij ons en willen daar gericht inhoud aan geven.

Hilversum kent voor een gemeente met 91.000 inwoners een naar verhouding schraal cultuuraanbod. Het Muziek Centrum voor de Omroep (MCO) en het Instituut voor Beeld en Geluid zijn van landelijke betekenis, maar voor het overige is het aanbod van lokaal belang en enigszins beperkt. Tot de belangrijkste voorzieningen behoren een filmtheater, een bioscoopcomplex, een gemeentelijk museum, een poppodium en een theaterzaal. Wij willen structureel meer geld voor kunst en cultuur en wil minimaal aansluiten bij het landelijk gemiddelde gemeentelijke budget daarvoor, dat ca. anderhalf keer zo hoog ligt.

Wij willen het cultuuraanbod verbreden en versterken. Vooral op het gebied van hedendaagse beeldende kunst, theater en de beoefening van amateurkunst kunnen de infrastructuur en samenwerking worden verbeterd.

De aanwezigheid van de Nederlandse Publieke Omroep en een groot aantal bedrijven in de mediasector biedt kansen om ook de mediacultuur te versterken. Door intelligent in te zetten op media-gerelateerd aanbod van beroepsopleidingen en door andere vestigingsfactoren te versterken, kan Hilversum in werkelijkheid een centrum van beeldcultuur worden dat ertoe doet.

Samengevat en concreet:

- **Structureel meer geld voor kunst en cultuur op basis door minimaal aan te sluiten bij het landelijk gemiddelde gemeentelijke budget**
- **Er komt meer aandacht voor kunst in de openbare ruimte (o.a. Marktpluin) en bij nieuwbouwprojecten**
- **Neem Theater Gooiland op als vaste speler in de basisinfrastructuur**
- **De lokale pers/journalistiek wordt versterkt (inzet ZIGGO gelden)**
- **Speciale aandacht voor doelgroepenvervoer naar culturele activiteiten is nodig**
- **De bibliotheek wordt vernieuwd**

Cultureel erfgoed waarderen en benutten

Hilversum is met zijn ruim elfhonderd beschermde monumenten en drie grote beschermde stadsgezichten één van de dertig grootste monumentengemeenten van Nederland. Vooral W.M. Dudok heeft als gemeentearchitect grote invloed gehad op de aanleg van de tuinstad. Wij zien de eigentijdse herontdekking van de gezonde groene kernkwaliteiten en stelt zich op het standpunt dat onze generatie dat erfgoed als goed rentmeester gebruikt, bewaart en doorgeeft aan toekomstige generaties. Dat brengt een belangrijke verantwoordelijkheid met zich mee en een niet aflatende, nauwgezette zorg.

Cultureel erfgoed is niet alleen van historische, maar ook van functionele en economische waarde en draagt bij aan een herkenbare en duurzame leefomgeving.

De gebouwde erfenis van Hilversum (beschermde monumenten, stadsgezichten, beeldbepalende panden, ensembles en archeologie) geeft betekenis aan de leefomgeving, draagt bij aan de identiteit en het vestigingsklimaat van Hilversum en geeft richting aan toekomstige ontwikkelingen. Dat geldt ook voor het rijke bodemarchief, met prehistorische grafheuvels, middeleeuwse raatakkers en tankwallen uit de Tweede Wereldoorlog. Restauratie van de vele monumentale gevels in het centrum draagt bij aan een aantrekkelijk stadshart.

Om het rijke en veelzijdige culturele erfgoed van Hilversum zichtbaar en toegankelijk te maken is door een aantal organisaties het initiatief genomen tot oprichting van een erfgoedhuis, als informatiepunt, ontmoetingsplek en kennisplatform. Wij ondersteunen dit initiatief.

Sport en bewegen versterken

Samengevat en concreet:

- De cultuurhistorisch waardevolle Kerkbrink wordt een groen plein
- Gevelherstelfonds instellen
- Het initiatief voor een Erfgoedhuis wordt ondersteund
- Er blijft een goede en toegankelijke mogelijkheid om het streekarchief in Hilversum te raadplegen
- Het erfgoed van na 1945 wordt geïnventariseerd
- Met Madurodam wordt overlegd over de restauratie van de visitekaartjes van Hilversum: het raadhuis, de AVRO en Beeld & Geluid
- De cultuurhistorisch waardevolle Kerkbrink wordt een groen plein
- Gevelherstelfonds instellen
- Het initiatief voor een Erfgoedhuis wordt ondersteund
- Er blijft een goede en toegankelijke mogelijkheid om het streekarchief in Hilversum te raadplegen
- Het erfgoed van na 1945 wordt geïnventariseerd
- Met Madurodam wordt overlegd over de restauratie van de visitekaartjes van Hilversum: het raadhuis, de AVRO en Beeld & Geluid

Sport en bewegen is gezond, leuk en zorgt voor sociale contacten. Hilversum heeft uitstekende sportclubs met goede accommodaties. Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan deelnemen. Daarom steunen wij de open club-gedachte waarin accommodaties, trainers, begeleiders, vrijwilligers en buurtsportcoaches beschikbaar zijn voor vele sportinitiatieven. Zo wordt de sportplaats ook een levendige ontmoetingsplek voor iedereen, van schoolkinderen tot senioren.

Geld dat wordt uitgegeven aan sport en beweging loont. Bij kinderen helpen beweeg- en denksporten bij een goede ontwikkeling van motoriek en talent. Bij volwassenen en ouderen (55-plus) ondersteunt het een gezonde leefstijl en sociale cohesie. De rol van de gemeente ligt op het vlak van het leggen van verbindingen tussen scholen, buurten en sportclubs. De inzet van sportcoaches speelt daarbij een belangrijke rol. Ook kunnen zij voor jongeren, volwassenen en ouderen motiveren tot sportdeelname. Bij ouderen kunnen beweegactiviteiten in de wijk helpen de eenzaamheid te verminderen. Waar mogelijk draagt dit bij aan het maximaal gebruikmaken van accommodaties. Voor de naschoolse opvang van basisscholen is het aanbieden van sportmogelijkheden een andere laagdrempelige manier om kinderen met verschillende sporten in contact te brengen.

Wij vinden het belangrijk dat in de openbare ruimte voldoende speel-en-sporttoestellen aanwezig zijn in een groene omgeving. Juist in de versteende buurten en wijken verdient dit extra aandacht.

Het sportinvesteringsfonds is belangrijk voor sportclubs om zoveel mogelijk in de financieringsbehoeften van de deelnemende verenigingen te voorzien.

De gemeente kan met cofinanciering initiatieven voor verduurzaming en energiebesparing van de sportaccommodaties via het sportinvesteringsfonds ondersteunen. De gemeente faciliteert het gesprek met nieuwe partners om eveneens bij te dragen aan het sportinvesteringsfonds.

Samengevat en concreet:

- Het sportinvesteringsfonds wordt versterkt door nieuwe partnerships (met zorgverzekeraars en lokale ondernemers)
- Wij zijn voorstander van een nieuw zwembad en atletiekhal op het Arenapark
- Sportevenementen zoals de Hilversum City Run worden ondersteund
- Stimuleren van de open club-gedachte (buurt, bewegingsinitiatieven)
- Ondersteunen van sportcoaches voor jeugd, volwassenen en ouderen
- Bevorderen denksporten op scholen
- Betere spreiding van de sportmogelijkheden zoals voetbal- en basketbalvoorzieningen door de wijken en buurten, en waar mogelijk bijdragen aan het terugdringen van verstening
- Wij willen nieuwe Urban Sports (zoals 3x3 basketbal, skateboarden, BMX) in de openbare ruimte stimuleren
- Een betere kwaliteit kunstgras of echt gras op gemeentelijke sportvelden voorkomt blessures
- Wij ondersteunen de komst van sportverenigingsmanagers

Dierenwelzijn beter behartigen

Steeds scherper wordt het besef dat de mens alleen kan bestaan in een wereld met voldoende biodiversiteit. Ook geldt dat een beschaafde samenleving oog heeft voor het welzijn van dieren. En dieren maken het bovendien vaak gezellig. Kortom: diervriendelijk en zorgzaam beleid voor dieren is behalve goed voor dieren ook goed voor mensen. Of het nou gaat om huisdieren gaat of om de in het wild levende dieren.

Als centrumgemeente biedt Hilversum de dierenopvang voor de regio weer binnen de gemeente aan in plaats van in Amersfoort. Wij ondersteunen het initiatief van dierenasiel Crailo en de Dierenambulance Gooi en Vechtstreek om binnen enkele jaren in Crailo een nieuw en professioneel dieren centrum voor de regio Gooi en Vechtstreek te realiseren.

Samengevat en concreet:

- De biodiversiteit wordt versterkt, zowel binnenstedelijk als daarbuiten
- Aanstellen van een stadsecoloog als specialist en vraagbaak voor flora en fauna
- Voorlichting geven aan huisdierbezitters (o.a. voorkomen overlast door hondenpoep, medegebruik natuur en uitlaatplekken voor honden)
- Opvang van dieren in de regio terugbrengen in Hilversum in een vernieuwd dieren centrum, gecombineerd met de dierenambulance Gooi en Vechtstreek
- Contact met dieren kan bijdragen aan het welzijn, bijvoorbeeld bij het bestrijden van eenzaamheid
- Lichthinder in de avond en nacht aan de rand van de natuur wordt beperkt

Bestuurscultuur vernieuwen en participatie versterken

Wij streven naar een betrouwbaar, kwalitatief hoogstaand en transparanter openbaar bestuur. Centraal staan het bewaken van de consistentie in beleid, zorgvuldiger besluitvorming, breed draagvlak in de samenleving en verstandig financieel beleid. Bij het nemen van belangrijke en ingrijpende beslissingen kan de bevolking vooraf geraadpleegd worden en bestaat de mogelijkheid voor burgers tot het nemen van het initiatief voor een bindend correctief referendum. Hierdoor krijgen de inwoners van Hilversum ook buiten verkiezings-tijd de mogelijkheid om het beleid te beïnvloeden. Want 91.000 inwoners zien meer dan 37 raadsleden.

Democraten Hilversum blijft aanspreekbaar en verantwoording schuldig aan de kiezers op de inzet voor de basiswaarden van een groene, gezonde en inclusieve gemeente.

Regionale samenwerking uit eigen kracht en autonomie

Hilversum kan niet zonder samenwerking met zijn burens; er zijn veel gedeelde belangen om de handen ineen te slaan. Dat geldt voor de Regio Gooi en Vechtstreek en voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Maar Hilversum kan dit uitstekend doen door autonoom te blijven. Dus besluitvorming, ook in regionaal verband, blijft in handen van de Hilversumse gemeenteraad. Wij verheugen ons op de viering in 2024 van het 600 jaar bestaan van Hilversum als zelfstandige gemeente. Wij streven geen fusies na met andere gemeenten. Mocht een voorstel daartoe wél worden gepresenteerd, dan willen

wij dat de bevolking zich hierover in een referendum uitspreekt.

Het lidmaatschap van regionale samenwerkingsverbanden wordt hechter verbonden aan de voorwaarde van democratische uitgangspunten, zoals vertegenwoordiging, controle, verantwoording van de besluitvorming, en zo nodig uittreding.

Versterken participatie

Wij erkennen en benutten de kracht en de creativiteit van inwoners bij de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor Hilversum. Inwoners krijgen meer mogelijkheden om direct invloed uit te oefenen.

Wij willen een goede participatieverordening met budget voor deskundige ondersteuning en verruiming van de referendum-mogelijkheden. Met een raadplegend referendum kunnen burgers in bijzondere gevallen vóór een te nemen besluit aan het woord komen, in plaats van zoals nu alleen ná een genomen besluit.

Participatie bij een particulier ontwikkelingsinitiatief vereist onafhankelijke procesbegeleiding.

Ook kiezen wij voor het Uitdaagrecht (Right to Challenge) waarmee bewoners taken van overheden kunnen overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen.

Wij willen leren of burgerfora (burgerberaad) goed werken, aanvullend op en verbonden met de participatie, inspraak en direct gekozen volksvertegenwoordiging. In een burgerforum kunnen betrokkenen, deskundigen, onderzoekers, beleidsmakers en burgers met de gemeente de dialoog aangaan over een bepaald onderwerp zoals bijvoorbeeld duurzaamheidsbeleid.

Wij willen voortdurend in gesprek zijn met de jeugd. Toekomstgericht willen wij jongeren (12 tot 18 jaar) aan het woord laten in een Jongerengemeenteraad.

Samengevat en concreet:

- Nieuwe referendum-verordening met de mogelijkheid van consultatie van en bindende correctie door burgers
- Bestuurders zijn onafhankelijk en bekleden als regel geen bestuurlijke nevenfuncties bij organisaties waarmee de gemeente een subsidierelatie onderhoudt. Deze 'qualitate qua' bestuursfuncties worden heroverwogen (bv de wethouder is niet meer automatisch bestuurslid van de Tomin Groep of bij het Goois Natuurreservaat)
- Hoge beleidsambtenaren wonen in de gemeente
- Er wordt een participatieverordening vastgesteld; in dat kader worden de mogelijkheden van het referendum en het uitdaagrecht (Right to Challenge) opgenomen
- Een poef met burgerfora (burgerberaad)
- We stellen een Jongerengemeenteraad in
- Budget om deskundigen toe te voegen voor een gelijk speelveld bij participatie
- De raad moet meer tijd nemen voor reflectie en verdieping en tot een meer proactieve opstelling ten opzichte van het college komen

Het gemeentelijke huishoudboekje op orde

Werken met geld van de gemeenschap vereist een grote verantwoordelijkheid. Democraten Hilversum staat voor gezond financieel beleid. De balans bewaken tussen uitgaven en inkomsten op basis van realistische inschattingen van de voor- én de nadelen. Dus niet alvast uitgeven wat nog aan inkomsten moet worden gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld toekomstige belastingopbrengsten van de Waarde Onroerende ZaaK (WOZ). Want tegenover meer inkomsten in de toekomst staan mogelijk ook meer uitgaven, zoals bijvoorbeeld voor jongeren- of ouderenzorg. Alleen toekomstbestendige investeringen dus en geen dure onzinprojecten. Prioriteren, faseren en indien nodig schrappen van projecten. Wij staan voor verstandig en toekomstbestendig financieel beleid, zoals schulden aflossen in plaats van nieuwe schulden opstapelen.

Samengevat en concreet:

- De houdbaarheid van de gemeentefinanciën behoort naar objectieve maatstaven op orde te zijn (bijvoorbeeld Rijksoverheid: Data Financiën Decentrale Overheden)
- De financiële verordening van de gemeente Hilversum wordt stipt nageleefd
- Gemeentelijke schulden worden teruggedrongen; schulden worden niet doorgeschoven naar de komende generaties
- De vrij besteedbare algemene reserve wordt als buffer voor financiële tegenvallers op peil gehouden
- Er wordt een plafond voor garantstellingen aan derden (zoals 'achtervang' woningcorporaties) ingesteld
- Belastingen (WOZ) en heffingen stijgen met niet meer dan de inflatie
- Hilversum onderzoekt de mogelijkheid voor het invoeren van toeristenbelasting
- Externe onderzoeks- en personeelskosten worden zoveel mogelijk beperkt
- Juridische kosten worden zoveel mogelijk vermeden (door voorkomen beroepsprocedures tegen eigen inwoners)
- Kapitaalvernietiging door onnodige, tijdelijke of ondoordachte herinrichtingen (zoals bijvoorbeeld vervanging van alle huidige bestrating in het centrum) wordt vermeden

Democraten
DH
Hilversum

LIJST 10

**Edwin
Göbbels**

**TUINSTAD
IN BALANS**

Democraten

DH

Hilversum

TUINSTAD IN BALANS